

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 13

Olomouc

okresní pracoviště Šumperk

Inspekční zpráva

**Speciální mateřská škola, Základní škola a Speciální pedagogické centrum
Olomouc - Sv. Kopeček**

Bohumíra Dvorského 17, 783 51 Olomouc

Identifikátor ředitelství:

600 026 663

IZO:

000 601 683

Zřizovatel:

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Karmelitská 7, 118 12 Praha - Malá Strana**

Školský úřad:

770 00 Olomouc, Wellnerova 25

Č. jednací	135 010/99-11092
Signatura	km2os201

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce.....	3
1.2 Termín inspekce.....	3
1.3 Složení inspekčního týmu.....	3
1.4 Ředitel školy.....	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	3
2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy.....	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků.....	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání.....	5
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně-vzdělávací činnosti.....	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů.....	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	7
3.3.1 Organizační struktura školy.....	7
3.3.2 Personální struktura školy.....	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků.....	8
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení.....	8
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	9
3.6 Vedení povinné dokumentace.....	9
3.7 Výroční zpráva.....	10
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.....	10
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	11
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků.....	11
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy.....	12
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování.....	12
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení.....	14
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků.....	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	15
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy.....	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	15
5. ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce.....	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy.....	17
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu.....	18
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy.....	18
5.5 Další adresáti zprávy.....	18
5.6 Připomínky ředitele školy.....	18

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18, odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č.139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

18. - 21. leden 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: PaedDr. Rudolfa Kukulová
Členky týmu: Mgr. Zonna Němcová
Mgr. Naděžda Pytlíčková
Mgr. Alena Wiesnerová

1.4 Ředitel školy

PaedDr. Libor Marek, CSc.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- zřizovací listina ze dne 29. 12. 1995, čj.: 27 249/95-61
- dodatek č. 2 ke zřizovací listině ze dne 20. 3. 1996, čj.: 17 053/96-61
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 27. 1. 1998, čj. 10 786/98-21
- informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998, bez čj.
- podkladová inspekční dokumentace
- povinná dokumentace školy
- výroční zpráva o činnosti školy
- koncepce rozvoje a plány činnosti školy
- tematické plány učiva
- měsíční plány ředitele školy
- záznamy o hospitacích
- kontrolní práce a sešity žáků
- žákovské knížky
- dotazníky ČŠI pro rodiče žáků

2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Speciální mateřská škola, Základní škola a Speciální pedagogické centrum (MŠ, ZŠ a SPC) byly zařazeny do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace. Škola sdružuje: základní školu internátní pro žáky s vadami řeči, speciální mateřskou školu pro děti s vadami řeči, školní družinu (ŠD), internát, speciální pedagogické centrum a školní jídelnu (ŠJ). Rada školy nebyla dosud zřízena.

Při volbě vzdělávacích programů vycházelo vedení školy ze specifických potřeb žáků školy a od školního roku 1997/98 vyučuje v 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj.16847/96-2 s těmito úpravami v jednotlivých předmětech v 6. - 9. ročníku :

český jazyk	5 hodin týdně
matematika	5 hodin týdně
cizí jazyk	2 hodiny týdně
občanská výchova	0,5 hodin týdně
rodinná výchova	0,5 hodin týdně

Tyto úpravy jsou provedeny na základě souhlasu vedoucího odboru speciálního školství MŠMT ČR se zřetelem ke kladnému stanovisku Výzkumného ústavu pedagogického v Praze ze dne 23. 6. 1997 čj. 24 689/97-22.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

Škola podle personálních a materiálních podmínek a podle svého specifického zaměření nabízí žákům následující možnosti volby vzdělávacích aktivit:

- nepovinný předmět individuální logopedická péče (ILP) v rozsahu dvou hodin týdně ve všech ročnících (dle metodického pokynu čj. 28257/96-24 „ Logopedická péče v učebním plánu speciální základní školy pro žáky s vadami řeči“)
- volitelný předmět informatika ve třídách 7. - 9. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně, náboženství pro 1. - 9. ročník v rozsahu 1 hodiny týdně
- zájmové útvary pouze v rámci školní družiny a internátu

Nabídka nepovinného předmětu ILP je s vědomím rodičů plně respektována všemi žáky školy.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Speciální mateřská škola

Celkový počet tříd	Celkový počet dětí	Z toho dívek
3	27	9

Ve všech třídách mateřské školy byly překročeny maximální počty dětí ve třídě, které jsou stanoveny vyhláškou č.127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Výjimka z maximálního počtu dětí v těchto třídách byla ředitelem školy povolena.

Speciální základní škola

Rok	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3	24	8	
2.	2	20	8	
3.	1	14	2	
4.	1	12	1	
5.	1	11	2	
6.	1	12	5	
7.	1	12	4	
8.	1	8	1	
9.	1	8	0	
Celkem	12	121	31	

Ve 2. -7. ročníku jsou překročeny maximální počty žáků ve třídě, které jsou stanoveny vyhláškou č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Výjimka z maximálního počtu žáků v těchto třídách byla ředitelem školy povolena.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Speciální základní škola poskytuje základní stupeň vzdělání.

Speciální pedagogické centrum se zaměřuje na depistáž, vyšetřování, diagnostiku a péči o děti a žáky s vadami řeči a působí preventivně v oblasti vzniku vad řeči.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně-vzdělávací činnosti

Ředitel školy zpracoval koncepční záměry v písemné podobě. Vychází z analýzy minulého období i současného stavu a vstřícně reaguje na nárůst počtu dětí v mateřské škole i v základní škole. Cíle a úkoly jsou stanoveny se znalostí problematiky, zahrnují nejdůležitější oblasti činnosti základní školy a mateřské školy daného typu, včetně rozšíření prostorových a materiálně-technických podmínek. V koncepčních záměrech je pamatováno i na ozdravná opatření.

Mezi nejpodnětnější návrhy patří navrhovaná preventivní a profylaktická opatření při předcházení specifických výukových obtíží žáků, vznik ambulantních pracovišť a v neposlední řadě pak metodická garance školských logopedických služeb v regionu.

V celoročním plánu práce jsou stanoveny konkrétní úkoly, které zajišťují potřebné podmínky pro výchovně-vzdělávací proces a celkovou práci školy. Plán je dále doplněn o logopedické aktivity, jako činnosti orientované k realizaci hlavního poslání školy.

Návrh vedení školy (koncepce, roční plán práce školy) je diskutován, konečný obsah obou dokumentů schvaluje pedagogická rada.

Celková koncepce školy je jasně stanovena, plánování je systematické a koncepční. ČŠI považuje úroveň plánování vzhledem k výše uvedeným skutečnostem za nadprůměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. V předešlých letech byl tento program zaveden ve všech ročnících školy a organizačně schválen Školským úřadem Olomouc.

Vedení školy v učebním plánu posílilo v týdenních hodinových dotacích předměty český jazyk a matematika a snížilo počty hodin cizího jazyka, občanské výchovy a rodinné výchovy, vše v souladu s udělenou výjimkou MŠMT ČR.

V učebním plánu 6. - 9. ročníku je předmět výtvarná výchova krácen na 4 hodiny, což je v rozporu se stanoveným minimálním počtem 6 hodin.

Tematické plány učiva (TPU) zpracovali vyučující pro všechny ročníky i předměty. Posuzované TPU obsahují předepsané učivo jednotlivých předmětů (mimo německý jazyk) přijatého vzdělávacího programu. Časová realizace je však rozdělena jen na měsíce. K žádoucí funkčnosti postrádají TPU především uvedení hodinových dotací pro jednotlivá témata, zařazení opakování a prověrek znalostí učiva.

Pro předmět cizí jazyk jsou tematické plány zpracovány s vědomím, že osnovy nelze splnit.

Pro nepovinný předmět individuální logopedická péče jsou zpracovány čtvrtletní individuálně-vzdělávací programy pro každého žáka. Tyto mají vynikající úroveň.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem lze konstatovat, že učební plány výtvarné výchovy a učební osnovy předmětu cizí jazyk nejsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizace školy má stanovena přesná pravidla činnosti, která jsou zakotvena v organizačním řádu školy, jehož součástí je i organizační schéma. Jsou zde přesně a jasně vymezeny povinnosti a kompetence zástupkyně ředitele, vedoucího vychovatele, vedoucí učitelky MŠ, vedoucí SPC, třídních učitelů, vychovatelů i ostatních zaměstnanců. Pravomoci v oblasti řízení a kontroly jsou delegovány na statutární zástupkyni školy.

Při pedagogickém řízení spolupracuje vedení školy především s pedagogickou radou, která se schází podle plánu šestkrát ve školním roce. Na svém jednání projednává výsledky výchovy a vzdělání a řeší zejména pedagogické problémy související s přechodem žáků na kmenové školy. Záznamy z jednání mají průměrnou úroveň.

Další metodické orgány ve škole nejsou zřízeny. Odborná erudovanost ředitele školy a dalších pedagogických pracovníků, je využívána k tematickým seminářům, které přispívají ke zlepšení výchovně-vzdělávací práce všech pedagogických pracovníků školy. Demokratické, klidné a vstřícné řízení vytváří ovzduší otevřeného a podnětného jednání mezi vedením a ostatními pracovníky školy.

Organizačně zajištěný výchovně-vzdělávací proces i provoz školy jsou efektivní a funkční, ČŠI je hodnotí jako nadprůměrné.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Plně způsobilí		Jen odborně		Jen pedagogicky		Bez způsobilosti	
	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí
Učitelé	15	0	0	0	0	0	1	0
Celkem	15	0	0	0	0	0	1	0

V pedagogickém sboru je vysoký podíl učitelů s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Ve škole působí včetně ředitele a zástupkyně ředitele školy 16 učitelů, 7 vychovatelů, 7 učitelek mateřské školy, 3 pracovnice speciálního pedagogického centra a 17 ostatních zaměstnanců.

Výuka všech předmětů na prvním i druhém stupni je zajištěna učiteli s úplnou způsobilostí. Tuto podmínku nesplňují pouze vyučující cizích jazyků.

Věkové složení vyučujících

věk	do 30 let	od 31 do 45 let	od 46 do 60 let	nad 60 let
počet	5	7	4	0

Věkové složení vyučujících je příznivé.

Mateřská škola

Ve speciální mateřské škole pracuje sedm učitelek mateřské školy. Čtyři z nich jsou odborně způsobilé pro výuku ve speciálních mateřských školách. Ostatní se vzdělávají v různých školeních a kurzech.

Speciální pedagogické centrum

Personální obsazení SPC je vzhledem k účelu činnosti a počtu potencionálních klientů nedostatečné. Diagnostiku a reedukaci provádějí tři odborně a pedagogicky způsobilé pracovnice-speciální pedagožky, pracující na plný úvazek.

Kvalitní nabízené služby dvou psycholožek zaměstnaných na dohodu o pracovní činnosti, nestačí pokrýt potřeby klientů. Provádějí pouze základní diagnostiku, není nabízena psychoterapie ani psychokorekce, která by v jinak špičkovém zařízení byla na místě.

Stejně tak pociťuje SPC jako nedostatek skutečnost, že nezaměstnává sociální pracovníci. V rámci svých možností s centrem spolupracuje sociální pracovnice školy, která však nemůže plnit veškeré úkoly, které by sociální pracovníci SPC příslušely.

Po stránce pedagogické a odborné způsobilosti je výuka z naprosté většiny vyučovacích hodin zabezpečena plně kvalifikovanými pracovníky. I přes částečně nepříznivou situaci v SPC hodnotí ČŠI celkové personální podmínky školy jako nadprůměrné.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V současné době dvě učitelky dálkově studují na Pedagogické fakultě UP Olomouc. Jedna z nich si rozšiřuje svou odbornou způsobilost, druhá učitelka studiem získá potřebnou pedagogickou a odbornou způsobilost. Pracovnice speciálního pedagogického centra si zvyšuje svou kvalifikaci postgraduálním doktorandským studiem. K dalšímu zlepšení situace v odborné způsobilosti pro výuku cizích jazyků je žádoucí zařadit někoho z učitelů tříd I.stupně do cyklu jazykového vzdělávání - projektů „G“ a „N“ Střediska informatiky a služeb školám (SISŠ) Olomouc.

Ostatní učitelé se výběrově podle potřeb školy a svých zájmů zúčastňují vzdělávacích akcí SISŠ, případně republikových seminářů z oblasti speciální pedagogiky. Vedení školy věnuje příkladnou pozornost odbornému a metodickému růstu učitelů zejména v logopedii konáním vlastních tematických seminářů, které jsou zařazeny do programu pracovních porad. Lektorsky je zajišťuje především ředitel školy. Všichni učitelé si vzájemně pomáhají a spolupracují.

Počet odebíraných časopisů byl v tomto školním roce vzhledem k nedostatku finančních prostředků zredukován.

V péči o další vzdělávání pedagogických pracovníků je škola hodnocena jako nadprůměrná.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

System a plán kontrol je zpracován, ale bez hlubší analýzy a vnitřního vyhodnocení. Náplň kontrolní činnosti vychází ze zpracovaného plánu, zahrnuje kontrolu pedagogických pracovníků i provozních zaměstnanců. Hospitace jsou zaměřeny především na metodiku práce učitelů, na kontrolu znalostí žáků, úroveň jejich řečových schopností a vedení třídní dokumentace. Závěry a doporučení vyplývající z těchto kontrol jsou písemně zpracovány

a projednány s učiteli. S obecnými poznatky je dle sdělení ředitele pracováno, ze zápisů z porad však toto nelze zjistit.

V rámci inspekce provedl ředitel školy rozbor vyučovací hodiny, postřehy a závěry rozboru byly věcné a opodstatněné.

Pro hodnocení pracovníků jsou vedením školy vypracována kritéria. V souladu se stanovenými kritérii jsou finanční částky nenárokových složek mezd přidělovány diferencovaně.

Hodnocení žáků se provádí pravidelně na jednáních pedagogické rady a je výchovně využíváno. Třídní učitelé zpracovávají vlastní prověrky a testy. Hodnocení individuálních plánů („Vedení a vývoj žáka“) je vytvořeno, je pravidelné, podrobné a má vynikající úroveň.

Ze záznamů v žákovských knížkách je zřejmá odpovídající frekvence známek.

I přes zjištění, že obecné závěry z hospitací nebyly předmětem jednání pedagogické rady, je kontrolní systém funkční a ČŠI jej hodnotí jako spíše nadprůměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je účinně propracovaný. Pracovníci školy jsou operativně informováni vedením školy při každodenním přímém kontaktu. Závažné informace jsou projednávány na poradách a dokladovány v zápisech. Součástí informačního systému jsou nástěnky a vývěsky. Ke specifickým zvláštěm školy patří osobní složky žáků a dětí, do nichž jsou postupně ukládány informace o individuálním vývoji a změnách. Tyto důvěrné informace jsou přístupné jen pověřeným osobám.

V informovanosti široké veřejnosti o činnosti školy slouží dobře zpracovaný leták. Škola pravidelně informuje rodiče o změnách a vývoji dětí a žáků. Kontakt rodičů internátních žáků je pravidelný při jejich příjezdech a odjezdech. Pro všechny rodiče organizuje škola pravidelné schůzky, ukázkové vyučovací hodiny a besídky s vystoupením všech žáků. Interakce škola - rodina je propracovaná. V současné době se diskutuje o možnosti vzniku Rady školy.

Informační systém školy je účinný, probíhá mezi jednotlivými subjekty, jež škola sdružuje, je otevřený vůči rodičům i dalším školám a zařízením. ČŠI hodnotí tuto oblast jako nadprůměrnou.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena v souladu s ustanovením § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) s těmito zjištěními :

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení bylo předloženo.
- Kontrolou třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů nebyly zjištěny nedostatky, formální závady byly se zástupkyní ředitele projednány.
- Evidence žáků školy je vedena.
- Vnitřní řád školy byl vydán se souhlasem pedagogické rady, obsahuje všechna doporučená ustanovení, nejsou vymezena práva dětí.
- Záznamy z pedagogických rad zachycují podrobný průběh jednání, neobsahují závěry a chybí úkoly se stanovením termínů a odpovědností.
- Protokoly o opravných komisionálních zkouškách - nebyly ve škole konány.
- Osobní dokumentace žáků je vedena pečlivě, přehledně a pravidelně. Rozhodnutí

o zařazení žáků do školy obsahují všechny náležitosti a jsou podloženy odbornými posudky a souhlasem rodičů.

- Kniha úrazů je řádně vedena ve všech budovách.
- V namátkově kontrolované hospodářské a účetní evidenci nebyly zjištěny nedostatky.
- Protokoly a záznamy o provedených kontrolách (OHS, ŠÚ) byly předloženy.
- V jednacím protokolu je vedena došlá a odeslaná pošta.

Úroveň vedení povinné dokumentace školy hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva obsahuje všechny oddíly stanovené zákonem. Informace uvedené ve zprávě odpovídají skutečnému stavu. Zpracovaná výroční zpráva je dobrým podkladem pro plánování další činnosti školy. Je zpracovaná přehledným způsobem bez zbytečných podrobností, byla projednána pedagogickou radou školy. Kopie zprávy byla předána zřizovateli a Školskému úřadu Olomouc. Výroční zpráva dobře postihuje propojenost, návaznost a soulad propracovaného systému činnosti školy a všech jejích dalších součástí.

Výroční zpráva velmi dobře postihuje všechny stanovené oblasti a její zpracování je hodnoceno jako nadprůměrné.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet školy přidělovaný Školským úřadem Olomouc umožňuje dle sdělení vedení školy realizovat vzdělávací program pouze na spodní hranici koncepčních záměrů. Je zatěžován provozem několika starších budov, které každoročně vyžadují nemalé částky na údržbu a opravy. Také nutná přestavba a vybavení budovy MŠ na Jílové si vyžádaly další finanční prostředky, které však budou v budoucnu jistě nižší než provozní náklady v bývalé MŠ Mošnerova.

K nákupu učebnic a učebních pomůcek jsou finanční prostředky vedením školy využívány účelně.

V listopadu roku 1998 byla kontrolním oddělením ŠÚ Olomouc provedena revize zaměřená na hospodaření a vynakládání finančních prostředků ve Speciální MŠ, ZŠ a SPC pro děti a žáky s vadami řeči Olomouc - Sv.Kopeček. Z protokolu č. 21/1998 je zřejmé, že kontrolní skupina neshledala závažné porušení obecně závazných právních předpisů. Zjištěné nedostatky byly odstraněny.

Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a k zajištění realizace vzdělávacího programu školy.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Speciální MŠ a ZŠ pro děti a žáky s vadami řeči působí na dvou pracovištích, hlavní školní budova je na Svatém Kopečku a elokované pracoviště se nachází v Olomouci, Jílové ulici. Speciální pedagogické centrum má mimo tato dvě pracoviště třetí pracovnu v pronajatých prostorách mateřské školy v ulici kapitána Nálepky v Olomouci.

Mateřská škola

Materiálně-technické podmínky mateřské školy odpovídají potřebám výchovně-vzdělávací práce a počtu zapsaných dětí. Vybavení všech tříd mateřské školy je standardní. Do stávajících prostor v Jílové ulici v Olomouci se předškolní zařízení přestěhovalo z původního sídla v Mošnerově ulici. Inventář je třeba postupně doplňovat a obnovovat fond hrového a didaktického materiálu. Ke zkvalitnění vedení písemností přispělo pořízení počítače.

Základní škola

Z celkového počtu 12 tříd jsou umístěny od 1. září 1998 dvě třídy 1. a 2. ročníku ve školní budově na Jílové ulici. Interiér obou učeben je nově a účelně vybaven.

Prostorové podmínky hlavní budovy školy, zejména v učebnách a na chodbách, plně nevyhovují současným počtům žáků ve třídách. Do doby vyjasnění majetkových vztahů mezi státem a církví nemůže vedení školy přistoupit k případným prostorovým úpravám. Kmenové učebny, které jsou přiděleny každé třídě, jsou zařízeny moderním školním nábytkem se samostatným pracovním místem pro každého žáka a téměř ve všech učebnách jsou již instalovány nové smaltové tabule. Potřebám výuky je určena jediná odborná učebna s výpočetní technikou, která představuje dvanáct PC s mnoha výukovými programy. Výchovně-vzdělávací činnosti slouží další nezbytné prostory - menší tělocvična se základním tělovýchovným zařízením, žákovská knihovna, která umožňuje i přímé využití pro výuku literatury, učitelská knihovna, jejíž knižní fond je dle finančních možností doplňován. Předmětu praktické činnosti vyhovuje rozlehlý školní pozemek a školní dílna. Nadstandardní vybavení školy představuje keramická pec, která umožňuje plnit se žáky specifické cíle v hodinách výtvarné výchovy, v zájmové činnosti ve školní družině i v odpoledním výchovném programu internátu. V době výuky i ve volném čase je využíván školní dvůr a rozlehlá zahrada s hřištěm, které se průběžně buduje, pískovištěm a ohništěm.

Fond učebnic je dostačující, cílevědomě se aktualizuje pro vzdělávací program Základní škola. Každému nově příchozímu žákovi poskytne škola učebnice i pracovní sešity. Evidence a správa skladu učebnic jsou na příkladné úrovni. Úroveň vybavení učebními pomůckami pro zajištění názornosti ve výuce umožňuje plnit osnovy, ale především v modernizaci má rezervy. Školní pomůcky jsou uloženy ve třech velmi malých kabinetech - skladech, o jehož správu dbají jednotliví učitelé. Velmi dobře je škola vybavena pomůckami, počítačovými programy a dalším materiálem pro logopedickou péči. Dostatek funkční audiovizuální techniky umožňuje časté uplatnění při výuce. Ředitel školy cílevědomě a zodpovědně usiluje o zlepšení stavu školní budovy i jejího vybavení.

Speciální pedagogické centrum

SPC má tři stálá pracoviště. Kromě základního, které je umístěno v budově ZŠ, jsou další dvě pracovny v Olomouci. Jedno z nich je v prostorách speciální MŠ na Jílové ulici, druhé v MŠ na ulici kapitána Nálepky. Toto umístění zlepšuje dosažitelnost SPC pro klienty z odlehlejších míst. Všechna pracoviště jsou účelně a funkčně vybavena, mají čekárny pro rodiče.

Vybavení PC, testovým materiálem, učebními pomůckami, hračkami i odbornou literaturou je na dobré úrovni. Pro individuální práci rodičů s dětmi slouží zásoba písemných pomůcek a metodických materiálů. Dle požadavků pracovníků a finančních možností školy jsou další pomůcky a potřeby průběžně doplňovány.

Přes určité nedostatky je současný stav materiálně-technických podmínek pro zabezpečení výuky spíše nadprůměrný.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Mateřská škola

V předškolním zařízení je zpracován denní režim dětí a učitelek v souladu s potřebami maximálního využití možnosti individuální práce s dětmi. Nástupy učitelek jsou přizpůsobené podmínkám jednotlivých tříd i vzájemné koordinaci mezi třemi třídami. Pro děti je v zařízení vytvořeno vhodné estetické prostředí, je dbáno na specifické možnosti dětí se zdravotními problémy. Pitný režim i potřebná hygiena jsou dodržovány.

Základní škola

Pracovní prostředí školy působí celkově velmi dobře svou mimořádnou estetickou úpravou a vzornou čistotou.

Všechny učebny jsou světlé s teplou kobercovou podlahovou krytinou. Žákovský nábytek s možností nastavitelnosti výšky židlí i stolů vyhovuje antropometrickým požadavkům vzrůstu jednotlivých žáků. Nedostatek prostoru v učebnách a na chodbách je za příznivého počasí kompenzován v době přestávek pohybem a relaxací v parku a na dvoře. Příznivě působí na uvolnění a psychohygienu žáků podávání svačiny ve školní jídelně, která zajišťuje nadstandardně i pitný režim žáků bezplatným podáváním nápojů.

V rozvrhu hodin je dodržena doba trvání vyučovacích hodin i přestávek, při jeho sestavování respektovalo vedení školy psychohygienické požadavky i didaktické zásady. Jen z důvodu kombinace výuky cizích jazyků a tělesné výchovy ve 4. a 5. ročníku je zařazena tělesná výchova jako první a druhá vyučovací hodina.

V průběhu vyučování dbali učitelé na zdravé sezení žáků, jejich relaxační uvolnění a téměř vždy na vyvětrání místnosti.

Vytvořené psychohygienické podmínky jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

V předškolním zařízení učitelky respektují individuální potřeby dětí a přistupují k nim diferencovaně. Přímé pozorování potvrdilo vstřícné přístupy a citlivou práci učitelek s dětmi. Ve výchovně-vzdělávací práci jsou užívány adekvátní metody a formy práce s dětmi. Úzká spolupráce s rodinou a konkrétní výsledky v nápravě řeči působí jako účinná zpětná vazba.

Činnost učitelek je hodnocena jako vynikající.

Východiskem pro hodnocení kvality vyučování v základní škole byly kontrolní hospitace, jejichž plán však počtem ani skladbou předmětů nebyl zcela naplněn vzhledem ke značné

nemocnosti pedagogických pracovníků školy. Členky inspekčního týmu si stanovily uskutečnit šestnáct kontrolních hospitací ve třídách základní školy. Hodnocení kvality práce učitelů a činnosti žáků vychází z dvanácti uskutečněných hospitací.

Cizí jazyky

Výuku cizích jazyků ovlivňuje nepříznivě několik skutečností. Neplnění osnov vyplývá především ze snížené týdenní hodinové dotace, příchodu žáků do školy s velmi rozdílnou úrovní znalostí daného jazyka i diferencemi ve slovní zásobě s ohledem na používané učebnice v kmenových školách. Také sloučení žáků dvou a tří ročníků v rámci děleného vyučování do jedné skupiny není příznivé.

Na základě uvedených skutečností přistupovala učitelka ke zpracování TPU, které obsahují jen učivo v rozsahu první etapy výuky německého jazyka.

Vlastní vyučovací hodiny anglického a německého jazyka prokázaly dobrou práci učitelek. Nízké počty žáků ve skupinách umožňovaly jejich častou komunikaci s citlivým individuálním přístupem učitelek. V hodinách německého jazyka je nutné soustředit více pozornosti na osvojení zvukové stránky jazyka.

Český jazyk

Při hospitacích v českém jazyce byla provedena kontrola a srovnání zápisů učiva v třídní knize s TPU a osnovami vzdělávacího programu. Učitelé postupují správně, probírané učivo je v obsahovém i časovém souladu s osnovami. Žáci prokazovali dobré znalosti i praktické dovednosti v probíraném učivu. Zápisy žáků v sešitech učitelé sledují a opravují. V žakovských knížkách byla zjištěna jednostrannost klasifikace pouze z jazykového vyučování, chybělo hodnocení slohového výcviku a literatury. Výuka na 1. stupni byla rozmanitá, zejména střídáním různých metod a forem činností. Všechny vyučovací hodiny byly vzorně připravené a promyšlené. Učitelé využívali všech možností k citlivým opravám výslovnosti, četby i pravopisu. Zbytečnými se jevíly zápisy definic do školních sešitů.

Dějepis

Probírané učivo dvou vyučovacích hodin bylo v souladu časově i tematicky se zpracovaným tematickým plánem učiva, který plně koresponduje s osnovami vzdělávacího programu. Stanovený vyučovací cíl učitel konkretizoval vždy na začátku vyučovací hodiny. Vyučování organizoval standardní frontální metodou při velmi jednoduché struktuře hodiny. Při společném ústním opakování učiva, do kterého se zapojovali aktivně téměř všichni žáci, uplatňoval zřetelně individuální přístup k žákům podle charakteru jejich vady řeči i rozdílné výkonnosti. Otázky, které kladl žákům srozumitelně a konkrétně, vyžadovaly stručnou a věcnou odpověď. Za výraznou aktivitu a dobrý výkon nebyl ani jeden žák ohodnocen. Výklad nového učiva nezatěžoval zbytečnými detaily. Jednoduchý a výstižný zápis do sešitů byl realizován opisem z tabule. V závěru vyučovacích hodin si učitel několika otázkami ověřil pochopení učiva a pozornost žáků. Probíraná témata přímo vybízela k využití dostupných pomůcek z literárních, hudebních a vlastivědných pramenů, v hodinách však byly použity pouze nástěnné mapy.

Individuální logopedická péče

V hodinách ILP se žáci plně zapojili do procesu výuky a měli dostatečný prostor pro uplatnění své aktivity. Tyto hodiny byly ze strany učitelů promyšlené a připravené. Všichni vycházeli z individuálních plánů každého žáka. Střídáním metod a forem práce byli žáci kladně motivováni, pracovali se zájmem a prokazovali velmi dobré návyky při samostatné práci. Většina hodin byla od začátku přísně individuální. Zejména na druhém stupni chyběl mnohdy společný začátek (návlek dýchání, artikulace, procvičení mimických svalů apod.) Učitelé zadali samostatnou práci jednotlivým žákům a individuálně kontrolovali jejich plnění.

Výuka probíhala v atmosféře důvěry, vstřícnosti a snahy zvládnout všechny problémy. Vyučující průběžně hodnotili výkony žáků, používali zejména slovní pochvaly a povzbuzení.

K výuce ILP využívali učitelé různé pomůcky: kartičky, kostky, skládačky, obrázkové časopisy, odbornou literaturu. Ke kontrole výslovnosti používali logopedické zrcadlo, sondy a špátle. Výukové programy k nápravě výslovnosti a k procvičování dysortografických obtíží nebyly v hospitovaných hodinách zaznamenány.

Činnost učitelů je hodnocena jako nadprůměrná

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Mateřská škola

Výsledky učení záleží na individuálních možnostech dětí a včasném podchycení řečových vad. Pozitivním ukazatelem je návrat části dětí do kmenových mateřských škol po odstranění řečových vad a zahájení povinné školní docházky v základních školách. Velmi pozitivním jevem u předškolních dětí je vytvoření návyku plnění domácích úkolů i odpovědného přístupu k plnění uložených úkolů. Návaznost a spolupráce MŠ, ZŠ a SPC jsou velmi dobrým předpokladem maximální možné logopedické péče a uceleného výchovně-vzdělávacího systému.

Základní škola

K zjištěným pozitivům průběhu vyučování a výsledků učení patří skutečnost, že žáci v této škole pracují bez stresů a obav z neúspěchu při řečových dovednostech.

V průběhu sledovaných hodin byli žáci aktivní a klidně bez známek stresů odpovídali na otázky vyučujících. Při samostatných činnostech soustředěně pracovali na zadaných úkolech. Bezprostředně reagovali na dotazy učitelů i inspektorů.

Z dotazníku pro rodiče vyplývá spokojenost s úrovní vzdělávání.

Výsledky školy z hlediska činnosti žáků odpovídají stanoveným záměrům a cílům výchovně-vzdělávací práce školy pro žáky s vadami řeči a ČŠI je hodnota jako nadprůměrná.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Vnitřní řád školy svým obsahem i formou vytvořil základ pro demokratické vztahy mezi učiteli a žáky i žáky navzájem. Zahrnuje všechna náležitá ustanovení, která vhodně ukládají žákům jejich povinnosti, postrádá však ustanovení, která by formulovala práva žáků. Vnitřní řád školy byl aktualizován k 31. 8. 1998 a byl prokazatelně projednán a schválen zahajovací pedagogickou radou. S jeho obsahem byli seznámeni žáci i jejich rodiče.

Žáci se chovali v průběhu vyučování i o přestávkách klidně, ukázněně a zdvořile. Při předběžném hodnocení chování žáků za uplynulé pololetí nebyly zaznamenány závažné přestupky. Naopak budou udělovány pochvaly třídních učitelů a pochvala ředitele školy, které obdrží žáci k vysvědčení na zvláštních, vkusně upravených tiskopisech.

Ve škole vládne harmonické a vstřícné vztahy, které příznivě ovlivňují osobnost jednotlivých žáků. Jednání učitelů se žáky je vlídné a citlivé. Činnost školy na tomto úseku je hodnocena jako nadprůměrná.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovným poradenstvím se zabývají třídní učitelé. Koordinací jejich činnosti byla pověřena zástupkyně ředitele školy, která neabsolvovala odpovídající specializační studium, navštěvuje však školení a kurzy týkající se výchovného poradenství. Nemá zpracovaný plán práce a činnost v této oblasti je zaměřena jednostranně na předávání informací o volbě povolání. Problematikou protidrogové prevence se zabývá jiný pedagog.

Těžiště činnosti v oblasti výchovného poradenství je v práci třídních učitelů. Ti mají vymezeny konzultační hodiny pro rodiče. Veškeré žákovské problémy se řeší v rámci třídních kolektivů. Žákovská samospráva ve škole nepracuje. V současné době takto vedené výchovné poradenství neumožňuje podíl žáků na řešení některých problémů v rámci školy, ale pouze jen v třídních kolektivech. S vedením školy byly probrány nové formy v koordinační práci výchovného poradce (vznik žákovské samosprávy, schránky důvěry, podíl žáků na organizaci školy apod.) Vedení školy akceptovalo připomínky inspekce.

Výchovné poradenství vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci pouze v rámci jednotlivých tříd. Kvalita služeb pro rodiče je na dobré úrovni, chybí však koordinace v rámci školy. Existuje velmi dobrá spolupráce s SPC, která je prokazatelně zachycena v dokumentaci o žácích. I přes některé nedostatky v práci výchovné poradkyně, lze celkově hodnotit výchovné poradenství jako spíše podprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

Prostředí školy, na jehož výzdobě se přímo podílejí aktivně i žáci, pozitivně ovlivňuje jejich estetické citění. Zájem o poznání a porozumění umění a kulturních hodnot je rozvíjen společnými návštěvami divadel, příležitostných výstav, galerií a sbírek v Olomouci i okolí. Zájemci z řad žáků 9. ročníku navštěvují s učitelkou českého jazyka ještě další divadelní představení. Dokonalejší poznávání světa zvířat a pěstování pěkného vztahu k přírodě je umožněno žákům školy častými a bezplatnými návštěvami místní zoologické zahrady. Vycházky do okolí přinášejí žákům seznámení s kulturními památkami nejbližšího regionu. Škola tradičně pořádá školní výlety a léčebné rekreační pobyty s částečnou výukou.

Zájmová činnost ve volném čase je umožněna žákům ve školní družině a v době pobytu na internátě. Ostatní žáci se zapojují do zájmové činnosti jen ojediněle.

V rámci školy jsou organizovány různé tvořivě orientované a sportovní soutěže. Žáci se zúčastňují i dalších sportovních soutěží mezi školami na Svatém Kopečku a v rámci okresu. Dosažené úspěchy v soutěžích a ukázky výtvarných, keramických a modelářských prací jsou prezentovány a oceňovány na školních besídkách pro rodiče.

Škola nabízí vhodné a možné aktivity žákům, v této činnosti jsou zřejmé určité rezervy, je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Vedle speciální MŠ a SPC škola sdružuje: školní družinu, školní jídelnu a internát.

Školní družina

Školní družina má dvě oddělení, jedno v budově Základní školy na Svatém Kopečku, druhé oddělení slouží žákům 1. a 2. ročníku na elokovaném pracovišti v Olomouci, Jílové ulici. Dokumentace školní družiny je vedena v souladu s příslušnou vyhláškou. Činnost školní družiny v hlavní budově školy úzce navazuje na činnost internátu.

Školní jídelna

Dalším školským zařízením je školní jídelna, která zabezpečuje stravování žáků i zaměstnanců. Pro internátní žáky je zajištěna celodenní strava. Dětem a žákům na elokovaném pracovišti v Olomouci je strava dovážena z jídelny sousední mateřské školy. Jídelníčky jsou zpracovány a vyvěšeny, esteticky upravená jídelna a její vybavení splňuje požadavky kultury stolování.

Činnost školní družiny a školní jídelny je hodnocena jako nadprůměrná.

Internát

V internátu speciální školy, který je v provozu od nedělního do pátečního odpoledne, jsou umístěni 53 žáci ze vzdálenějších míst, kteří nemohou do školy denně dojíždět. Jsou rozděleni do pěti výchovných skupin podle postupných ročníků. Ubytování jsou na dvou až desetilůžkových pokojích. Po vyučování a obědě přebírají péči o tyto žáky vychovatelé, kteří dohlížejí na přípravu na vyučování a organizují mimoškolní aktivity. Noční provoz zajišťují vždy dva pomocní vychovatelé.

Při přípravě na vyučování je jednotlivým žákům věnována individuální pozornost s tím, že schopnější nebo starší žáci jsou vedeni k pomoci mladším nebo méně schopným spolužákům. Nabídka mimoškolních aktivit je velmi bohatá. Žáci pracují v keramické dílně, mají možnost sportovního vyžití i vycházek do okolí školy. Velmi pozitivně je hodnocena otevřenost školy obecné komunitě.

Internát poskytuje žákům školy kvalitní přípravu na vyučování, nabízí mnoho mimoškolních aktivit, je na nadprůměrné úrovni v pedagogické činnosti. Prostorové podmínky jsou spíše podprůměrné.

5. ZÁVĚR

Závěry inspekce

- Vzdělávací program školy je realizován dle platného učebního dokumentu se schválenými úpravami hodinových dotací v jednotlivých předmětech.
- V plnění učebních plánů a učebních osnov byly zjištěny dílčí nedostatky.
- Koncepce rozvoje školy je stanovena a realizována. Plánování práce na školní rok je prováděno efektivně.
- Pedagogické a odborné řízení je plně funkční a efektivní.
- Vedení školy věnuje příkladnou pozornost odbornému a metodickému růstu pedagogických pracovníků.
- Na všech úsecích činnosti školy je vypracován a zaveden systém kontrol.
- Výsledky kontrolní činnosti nejsou dostatečně analyzovány.
- Informační systém je vytvořen, pracovníci školy, žáci i rodiče mají přístup k potřebným informacím.
- Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými předpisy.
- S ohledem na výjimečnost školy, rozsah její působnosti a šíři poskytovaných služeb jsou finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu nedostatečné.
- V oblasti výchovného poradenství byly zjištěny rezervy.
- Vybavení učeben je moderní a účelné, fond učebních pomůcek je třeba doplňovat a modernizovat.
- Psychohygienické podmínky výchovně-vzdělávacího procesu jsou respektovány.
- Estetika prostředí školy má vynikající úroveň.
- Kvalitu úrovně výuky pozitivně ovlivňuje citlivý přístup učitelů k žákům.
- Rodiče i žáci hodnotí školu kladně.

Základní a prioritní činnosti školy jsou funkční, propojenost a soulad propracovaného systému činnosti školy a všech jejích součástí umožňuje plnit stanovené záměry a cíle školy pro žáky s vadami řeči. Odborné znalosti ředitele školy a kvalitní práce pedagogů kultivují komunikaci žáků a podněcují jejich individuální rozvoj osobnosti.

Na základě všech zjištěných skutečností hodnotí ČŠI školu jako nadprůměrnou.

5.1 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem řešit úpravu osnov cizího jazyka.
- Rozšířit nabídku individuální volby zájmových aktivit v rámci mimoškolní činnosti.
- Zvážit možnost zřízení poradních metodických orgánů.
- Zkvalitnit úroveň zápisů z jednání pedagogické rady.
- Pracovat s výsledky analýzy kontrolní činnosti.
- Doplnit řád školy o práva žáků.
- Zkvalitnit oblast výchovného poradenství.

5.2 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu: PaedDr. Rudolfa Kukulová v.r.

členky týmu: Mgr. Zonna Němcová v.r.

Mgr. Naděžda Pytlíčková v.r.

Mgr. Alena Wiesnerová v.r.

V Šumperku dne 1. února 1999

5.3 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Libor Marek, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.4 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR Praha	1999-03-01	135 010/99-11092
Školský úřad: Olomouc	1999-03-01	Mazáčová, v.r.

5.5 Připomínky ředitele školy

datum	č.j. ČŠI	text
--	--	připomínky nebyly vzneseny

